

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:

Miesięcznie 5 k. — h.

Z odnośnikiem do domu . 6 k. — h.

Na prowincji z przesyłką pocztową:

Miesięcznie 6 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska Nr 46, dom Hempla.

Redakcja otwarta od 11 do 12 i od 4 do 5 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.

Rękopisów niezastreżonych Redakcja nie zwraca.

Numer pojedynczy 30 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysława Adamskiej, Lubelska Nr 72; w Składach Win i Towarów Kolonjalnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska Nr 16; J Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

Cena ogłoszeń:

Na 1 str. wiersz drobnym pismem 2 k. — h.

„ III „ „ „ 1 „ 20 „

„ IV „ „ „ „ — „ 60 „

Drobne za wyraz — „ 20 „

CKINO Y. CZAROWNIA bajka miłości

Pierwszy obraz z serii na rok 1918/19 r.

Arcydzieło sztuki kinematograficznej.

poetyczny romans nad pięknym Bosforem w 6-ciu częściach, ze słynną polską gwiazdą w głównej roli **HEŁA MOJA.**

Obrazy ilustruje artystyczny kwartet pod dyktando p. Fogelmana.

KINO - „C O R S O” - TEATR
KOŚCIELNA Nr. 9.

Program Nr 6.

Dziś ostatni dzień „**PRZYSIĘGA**” z **HEŁĄ MOJĄ.**

Poniedziałek dnia 21IX zmiana programu

Bachantka śmierci

wspaniały dramat w 5 cz.
z życia artystów w roli gł.
ELLEN RICHTER.

Bogata wystawa.

Świetne efekty.

NAD PROGRAM:

Śpiew solowy p. Józefa Kintzla.

Muzyka pod kierunkiem p. W. Janiszewskiego

Szczegóły w programach.

DWA OBOZY komedia.

Od dnia 17 października 1918 r.

DZIŚ w „MIRAZU” Rajskie jabłko

operetka komiczna w 1 akcie oraz część kabaretowa
z udziałem całego zespołu.

Balet powiększony pod wodzą B. BRODEKIEWICZA.

Dnia 4-go listopada
rozpocznie się

W LUBLINIE

wieczorowy jednoroczny
kurs przygotowawczy

do EGZAMINU DOJRZAŁOŚCI (matury).

!! Ciało profesorskie szkół filologicznych !!

Informacje i zgłoszenia:
Lublin, Ogrodowa 10.

Kancelaria czynna
od 7—9 wieczorem.

1103—5

A. PRZYBYLSKI

Biurowe techniczne.

Firma egzystuje od 1900 r.

Budowa dróg lądowych i wodnych.

Drogi bite. Bruki miejskie. Drogi żelazne.

Regulacja rzek. Wały ochronne.

Warszawa

Marszałkowska 22.

1026—10

Na wielkie chwile zbudźcie serca wielkie!

Dziś przeżywamy chwile wielkie, dziś znaleźć się muszą także serca wielkie! W Warszawie stronnictwa polityczne zmierzają swe siły i tworzą rząd. Pragniemy, aby był silny. Zanim jednak ten młody rząd ogarnie wszystkie dziedziny życia narodu, społeczeństwo musi samo zastąpić rząd, a znaleźć w sobie powagę i egzekutywę do przeprowadzenia spraw niezbędnych dla życia normalnego narodu. Przedewszystkiem są dziś następujące sprawy, wymagające natychmiastowego rozwiązania: wyszukiwanie i rozdział żywności, dostarczanie pracy powracającym do kraju uchodźcom i jeńcom, opieka nad dziećmi i młodzieżą szkolną, obrona przed rozbojami i napadami.

W powyższych celach na zebraniu w dniu 11 października 1918 r. wybrano 25 osób, które miały obmyśleć środki uskutecznienia tych prac. Osoby te zebrane w dniu 13 października 1918 r. postanowiły zaprosić przedstawicieli instytucji społecznych, oświatowych i politycznych w celu wszechstronnego oświeślenia zadań podjętych i w nadziei, że postanowienia takie utworzonego ciała zbiorowego znajdą zaufanie i posłuch społeczeństwa.

Zebrani niżej podpisani w dniu 15 października 1918 r. jednomyślnie postanowili:

1. Wezwać Sejmiki do energicznego zajęcia się zabezpieczeniem żywności.

2. Wezwać Sejmiki i Radę Miejską do rozciągnięcia kontroli nad towarami łocciowymi i innymi pierwszej potrzeby i zabronienia wywozu rzeczonych towarów.

3. Wezwać Sejmiki i Radę Miejską do natychmiastowego zarządzenia robót publicznych na wsi i w mieście.

4. Wezwać Sejmiki i Radę Miejską do powiększenia składu osobistego milicji i zaprowadzenia milicji po wsiach.

5. Rozszerzyć działalność Biura pośrednictwa pracy.

6. Zasiłać Tow. Opieki Szkolnej i kasy Bratniej Pomocy przy szkołach średnich.

7. Zasiłać Polski Komitet pomocy sanitarnej.

8. Okazywać poparcie instytucjom zawodowym.

9. Wezwać wszystkich obywateli, a przedewszystkiem tych, którzy doszli do majątków podczas wojny, do płacenia podatku, który wyznaczy Wydział Wykonawczy.

10. Zwrócić się do Władzy duchownej z prośbą rozpowszechnienia niniejszego.

11. Wybrać z prawem kooptacji Wydział Wykonawczy, składający się z 16 osób a mianowicie: 1) Antoszewski, 2) Błasikiewicz, 3) Bander-ski, 4) Fitaszewski, 5) Kaliszczak, 6) dr. Kelles-Krauz, 7) Klinowski, 8) Jankowski, 9) Pogorzelski, 10) Piotrowski, 11) Sipowicz, 12) ks. Rokoszyński, 13) Staniszewski, 14) Stacziński, 15) Skorupski, 16) Wroncka z nazwą „Wydział Wykonawczy Komitetu Samopomocy Społecznej w Radomiu” i upoważnić go do działania, zbierania funduszy i ich użytkowania

12. Zwrócić się do władz gminnych, aby powyższą odezwę opublikowała na zebraniach gmin.

13. Wezwać do podobnej działalności wszystkie powiaty ziemi radomskiej.

Radom, d. 15 października 1918 r.

Arkuszewski Marjan, Prezes Związku Ziemian; Bilek Franciszek, Redaktor „Kroniki Radomskiej”; Banderski, przedstawiciel Narodowego Związku Robotniczego, Błaskiewicz Wacław, Starszy zgromadzenia malarzy i lakierników i przedstawiciel Uniwersytetu Ludowego; Bogacki Feliks, Starszy Zgromadzenia młynarzy, Cyrkler Paweł, Starszy Zgromadzenia piekarzy; Dzikowski Stanisław, Starszy Zgromadzenia murarzy; Egejman Stanisław, Dyrektor gimnazjum filologicznego męskiego; Fitaszewski Stanisław, Prezes Stowarzyszenia Handlowców; Flejszer Albert, Starszy Zgromadzenia blacharzy; Glogier Maciej, Prezes Król. Pol. Sądu Okręgowego; Dr. Grobicki Aleksy, Prezes Sejmiku; Gajl Marja, Kierowniczka VIII klasowej szkoły żeńskiej; Gajewska Marja, Kierowniczka Zjednoczonego Koła Ziemianek; Goworek Mikołaj, Starszy Zgromadzenia kraw-

ców; Horodyski Seweryn, Prezes Towarzystwa Prawniczego; Jarzyński Prosper, Dyrektor szkoły handlowej męskiej; Jankowski, Przedstawiciel Związku robotniczych instytucji gospodarczych; Klinowski Ludwik, Prezes Tow. „Dom Towarowy” i kasy Przemysł. Radomskiego; Kelles-Krauz Marja, Prezes Tow. Ligi Kobiet; Kucharski Wojciech, Starszy Zgromadzenia kowali; Kucharski Antoni, Starszy Zgromadzenia rzeźników; Kozłowski, Starszy Zgromadzenia zdunów; Lessel Aleksander, Prezes II-go Wzajemnego Kredytu; Nowicki Zygmunt, Prezes Stow. Nauczycieli szkół początkowych; Nejman Józef, Starszy Zgromadzenia cieśli; Niedźwiedzki Henryk, Redaktor „Głosu Radomskiego”; Ojrowski Stanisław, Prezes Stow. Robotników Chrześcijańskich; Osiński Florentyn, Prezes Resursy Rzemieślniczej i Starszy Zgromadzenia ślusarzy; Ogórkowski Sta-

nisław, Prezes Tow. św. Wincentego a Paulo; Przyłęcki Bolesław, Prezes Towarzystwa Dobroczynności; Pogorzelski Józef, Dyrektor kasy Poż. Przem. Rad., Przewodniczący Patronatu Związku Harcerstwa Polskiego, Tow. Spółdz. potrzeb szkolnych, Prezes Stow. Spółdz. „Opal”; Papiewska Marja, Przełożona gimnaz. filologicznego żeńskiego; Pomorski-Mikułowski Stanisław, Dyrektor Spółki Rolnej; Piotrowski Mieczysław, Starszy Zgromadzenia stolarzy; Przyłęcki Tadeusz, Prezydent m. Radomia; Procki Tomasz, Starszy Zgromadzenia szewców; Paschalski Mikołaj, Starszy Zgromadzenia kupców; Pająk Ludwik, Starszy Zgromadzenia introligatorów; Prokop Józef, Starszy Zgromadzenia rymarzy; Ks. Rokoszyński Józef, Prezes Tow. „Macierz Szkolna”; Skotnicki Maksymilian, Prezes Towarzystwa Kredytowego Ziemińskiego; Stanisławski Karol, Pre-

zes Tow. Kredytowego Miejskiego; Sipowicz Hieronim, Dyrektor Spółki Ogrodniczej i Redaktor tygodnika „Brzask”; Dr. Szczepaniak Antoni, Prezes Tow. Lekarskiego; Samsonowicz Stanisław, przedstawiciel Zjednoczenia Narodowego; Ks. Sobierajski Leon, Przewodniczący Związku Prefektów; Szremski Tymoteusz, Prezes Stow. Właścicieli nieruchomości Chrześcijańskich; Ukielski Stanisław, Dyrektor Tow. Budowlanego; Wroncka Stanisława, Przew. Stow. Kobiet Pracujących i przełożona Seminarjum nauczycielskiego żeń.; Wierzbicki Stanisław; Prezes Stow. Kupców; Wigura Jan, przedstawiciel Zjednoczenia Ludowego; Wiosna Franciszek, Starszy Zgromadzenia Stelmachów; Zarębina Władysław, przewodnicząca Tow. Ochrony Kobiet.

Ostenda, Tourcoing, Roubaix, Lille i Douai w rękach koalicji.

Komunikat niemiecki.

ZACHODNIA WIDOWNIA WOJNY.

BERLIN, 18 października (B.K.). Donoszą urzędownie:

W ostatnich dniach opróżniliśmy części Flandrii i północnej Francji wraz z miastami: Ostendą, Tourcoing, Roubaix, Lille i Douai i zajęliśmy linie położone w tyle.

Między Brugge a Lys następował wczoraj nieprzyjacieli większymi siłami, lecz został odparty. Angielskie kompanie, które się przedarły przez Lys na północ od Courtrai, zostały w przeciwnym kierunku odrzucone z powrotem. Między Le Cateau a Oise zamierzali znowu Anglicy, Francuzi i Amerykanie dokonać przełamania naszego frontu, a to przy użyciu potężnych środków bojowych. Po obu stronach Le Cateau rozchwiała się ataki nieprzyjaciela przed naszymi liniami. Między Le Cateau a Aisonville nieprzyjacieli, który wtargnął w nasze linie, został zatrzymany przez naszą artylerię przy drodze prowadzącej z Le Cateau do Wassigny i na północ-wschód od Aisonville. Aisonville i linie przylegające od południa, utrzymano przeciw kilkakrotnym nieprzyjacielskim atakom. Ponowione po południu ataki, rozchwiała się również. Ten sam los spotkał ataki nieprzyjaciela przeciw frontowi Oisy, na północ od Origny. Odparto gwałtowne ataki przeciwnika nad Aisne na wschód od Olizy. Na zachód od Grandpre i na wschód od Mozy nie-

mieckie pomysłyne przedsięwzięcie atakowe.

BERLIN, 18 październ. (Wieczorem). (B. K.). Donoszą urzędownie: Między Le Cateau a Oise nie udało się wznowione próby nieprzyjaciela przełamania frontu. Również we Flandrii na północ od Lys i nad Aisne po obu stronach Vouziers i na zachód od Grandpre odparto silne ataki nieprzyjaciela. Spokojny dzień nad Mozą.

Pierwszy generał kwatermistrz Ludendorff.

Komunikat austriacki.

WIEDEŃ, 18 październ. (B. K.). Donoszą urzędownie:

FRONT WŁOSKI.

Na zachód od jeziora Garda, odparto oddziały tyrolskiego pospolitego ruszenia z bataljonu 163, włoskie uderzenie. Prócz tego, w wielu miejscach żywsza działalność bojowa.

BALKANSKA WIDOWNIA WOJNY.

W Albanii żadnych większych czynności wojennych nie było. Nad zachodnią i w dolinie południowej Morawy rozchwiała się serbskie ataki,

Szef sztabu generalnego.

Komunikat angielski.

WIEDEŃ, 17 października. (B. K.). Komunikat angielski z d. 15 października. Druga brytyjska armia osiągnęła krańce Courtrai i obsadziła Menin i Werwieu i stanęła na prawym brzegu Lys. Od dnia 14 b. m. wzięli przymierzeńcy 12.000 jeńców i zdobyli więcej niż 100 dział.

sztuki będą w przyszłości oszczędzane, o ile ich zniszczenie nie będzie koniecznym z najpilniejszych względów wojskowych. Odnośne rozkazy wydano już, wskutek czego punkt 1 i 2 noty prezydenta Wilsona zamieniono już w czyn.

Po trzecie wskazuje się na skutecznienie już i mające bezpośrednie następstwa zmiany, którą mają na celu zupełne usunięcie w Niemczech asebistych rządów.

Po czwarte zwrócono się do Wilsona z prośbą o wyjawienie obecne-

go programu celów wojennych koalicji, ażeby rząd był w stanie powziąć swe rozstrzygnięcie po wglądnięciu we wszystkie warunki.

Odpowiedź Austro-Węgrom.

WASZYNGTON, 17 września. (B.K.). Doniesienie Reutera:

Komunikują urzędowo że Austro-Węgrom nie będzie wysłana odpowiedź, dopóki Niemcy nie dadzą ostatecznej odpowiedzi na ostatnią notę Wilsona.

W Berlinie radzą nad odpowiedzią.

BERLIN, 18 październ. (B. K.). Jak się dowiadują dzienniki, odbędzie się dziś wieczorem posiedzenie tak zw. gabinetu wojny, na którym ma być powzięte postanowienie co do ostatecznej treści odpowiedzi Niemiec. Wysłania noty nie należy oczekiwać przed sobotą po południu.

Posiedzenie Komisji.

Cześć nie uznają manifestu.

WIEDEŃ, 18 października (BK.). Na posiedzeniu komisji do spraw zewnętrznych delegacji parlamentu austriackiego, oświadczył połud. słow. Koroszec w imieniu południowych słowian i Czechów, powołując się na ich stanowisko, że usuwają dyskusję nad propozycją zawartą w cesarskim manifestie.

Ukraińcy Wasilko krytykował politykę ministra spraw zagranicznych Buriana i zgłosił wniosek wyrażenia mu votum nieufności.

Oświadczenie Buriana.

Hr. Burian zbijał twierdzenia Wasilki przedstawiając faktyczny stan wypadków w Bułgarii, gdzie powodem klęski armii były agitacje polityczne łączące z różnymi brakami. Pomoc naszą mogła tylko chwilowo poprawić sytuację.

Minister odparł zarzuty Wasilki przeciw przystąpieniu jego (Buriana) do austro-polskiego rozwiązania. Jego zdaniem rozwiązanie sprawy polskiej z chwilą gdy Polska powstała musi być przeprowadzone w porozumieniu z samą ludnością polską. Odnośnie sprawy chełmskiej stwierdza minister, że nie uważał za szczęśliwe rozwiązanie sprawy zawarte w traktacie brzeskim. Okazało się zaraz po zawarciu traktatu pokojowego, że ustalona granica nie przyniesie spokoju na wschodzie. Co do roli monarchii w kwestii istnienia państwa ukraińskiego, a zwłaszcza zachowania się na Ukrainie wojsk okupacyjnych, powołuje się minister na świadectwo rządu ukraińskiego, z którym jesteśmy w najprzyjaźniejszych stosunkach. Minister odparł zarzut jakoby był przeszkodą rozwiązania kwestii austro-ukraińskiej. Stale zwracał uwagę przedstawicieli Polaków na prawa Ukraińców. Wbrew twierdzeniu Wasilki oświadcza minister, że ze strony Niemiec nie spotkał się nigdy z cieniem braku zaufania, zawsze był zwolennikiem związku z Niemcami. Pogłoski o jego zamiarze odejścia Bukowiny są bajkami.

Oświadczenie Bilińskiego.

Biliński oświadcza, że nie chce podnosić zarzutów, ale zapatrywanie ministra

w sprawie polskiej nie zawsze było takie, jak obecnie. Mówca wspomina jakie wzburzenie wywołało zachowanie się Czernina w sprawie polskiej. Oświadcza, że podczas gdy Czernin mniemał, że można przeprowadzić austro-polskie rozwiązanie z pomocą władz, Burian zajmuje właściwe stanowisko, że przedewszystkiem cały naród musi o niem rozstrzygnąć. (?)

Mówca występuje przeciwko twierdzeniu, iżby deklaracja polska oznaczała odmowę (Absage) rozwiązania austro-polskiego.

Austro-polskie rozwiązanie doznało odmowy ze strony rządu austriackiego, który Polakom swoją notą pokojową wskazał na punkt 13 noty Wilsona (!?).

Polacy nie patrzą wrogo na stworzenie państwa ukraińskiego i wyraża życzenie aby Polacy i Ukraińcy doszli do porozumienia na konferencji pokojowej.

Oświadczenie włoskie.

Włoski soc. dem. Pitoni uważa za samo przez się zrozumiałe, że o Trjście i włoskich obszarach Istrii i Friulu nie będzie się rozstrzygało bez ludności. Miasto Trjście winno być samodzielną pod osłoną ligi narodów.

Niemiec Pantz zapytuje, czy żądania Wilsona odnośnie samostanowienia i demokracji będzie zastosowane tylko na obszarach monarchii, czy również i w krajach koalicji. Komisja odrzuciła wniosek Wasilki. Podczas głosowania usunęli się Cześć i południowi słowianie.

Z parlamentu Węgierskiego.

BUDAPESZT, 19 październik (B. K.). Rumun Wajda odczytał rezolucję rumuńskiej partii narodowej, według której komitet wykonawczy węgierskiej i siedmiogrodzkiej rumuńskiej partii narodowej odbył posiedzenie w dn. 12 b. m. w Wielkim Wawarynie, na którym jednogłośnie zgodzono się na deklarację oświadczającą, że wobec położenia stworzonego przez wojnę naród rumuński żąda prawa zupełnie swobodnego bez obcych wpływów, określenia swojego państwowego ustroju i stosunku swojego wśród wolnych narodów. Narodowa organizacja rumuńskiej narodowości na Węgrzech i w Siedmiogrodzie nie uznaje prawa parlamentu węgierskiego, ani władz węgierskich, ani żadnego obcego czynnika do zastępowania interesów rumuńskich na powszechnym kongresie pokojowym.

Wekerle wyjaśnia, że przyjmując program Wilsona nie będzie się stanowiło podczas rokowań pokojowych dla każdego kraju oddzielnie o jego stosunkach narodowościowych, lecz według ogólnych podstaw.

Posł Andrea Ossomack protestował przeciwko ofiarowaniu Fiume Jugo-Słowianom, oświadcza, że Fiume jest włoskie i żąda dla tego miasta prawa samostanowienia.

Prezes ministrów oświadcza, że w zasadzie możnaby się zgodzić na połączenie Bośni, Hercegowiny, Dalmacji z Krocją i Sławonią, ale zastrzega się co do Fiume.

Hr. w. Apponyi oświadcza, że jeżeli integralność Węgier będzie naruszona, to nie można mówić o trwałym pokoju.

Niemcy godzą się na warunki Wilsona.

BERLIN, 18 października. (B.K.). Wczorajsze narady Rady wojennej trwały przeszło 10 godzin. Projekt niemieckiej odpowiedzi ma zawierać w obecnym stanie następującą główną treść:

Zaostrzoną wojnę łodziami pod wodnemi wstrzymuje się.

W kwestji tak zw. zniszczeń okazało się prezydentowi Wilsonowi nadzwyczajne ustępstwa. Wojskowe zarządzenia podczas odwrotu ograniczyły się do najniezbędniejszych. Budynki, wszystkie cenne wytwory natury i

Teatr Polski H. CZARNECKIEGO

Edward Suchański

Księgarnia w Radomiu

poleca wybitne dzieła

Nasz dorobek kulturalny
I Wielkopolska. II Galicja. Przewodnik dla osób, pracujących społecznie na wal i w mieście—St. Bojarskiej Kor. 5 i 9
Ku czemu Polska szła
Art. Górskiego. Światne to dzieło daje odpowiedź rozumowaną na pytanie: Kim jesteśmy, ku czemu idziemy—str. 300 Kor. 30
Historja Unji
czyli połączenia kościoła katolickiego ze wschodnim obrządkiem na ziemiach Polski, opowiedziana wraz z dziejami prześladowań unitów w Polsce—str. 30 Kor. 2.50

Krótką historja Polski
w opowiadaniach starego powstańca—napisała Bukowiecka; portrety królów, szereg rycin i mapek Kor. 8
Przyczyny upadku Polski
10 odczytów, wygłoszonych w 1917 roku w Krakowie przez prof. Komera, Kutrzebę, Tokarza, Chrzanowskiego, Kallenbacha i innych Kor. 16
Gospodarcza Geografja Polski
historycznej i etnograficznej przez St. Koszutskiego.— Ostatnie dane o bogactwie i wytwórczości Polski Kor. 18

Sala b. gimnazjum.

Tylko 4 występy

Haliny Bruczówny

znakomitej artystki Miejskich Teatrów Warszawskich i
POLSKIEJ GWIAZDY KINEMATOGRAFICZNEJ
z zespołem artystów scen Warszawskich.

Piątek, 1 listopada „TANCERKA”
Sobota, 2 listopada „STRACENY”
Niedziela, 3 listopada „F A U N”
Poniedz., 4 listopada „Wesoła spółka”

Bilety wcześniej nabywać można w księgarni W-go Suchańskiego, w Niedziele i Święta w cukierni W-go Pomianowskiego od godz. 12. 1036—2

Niezawistość Węgier.

Zostaje odczytany wniosek o stworzeniu prawa przywrócenia niepodległości Węgier. Przez to prawo układ z Austrią traci moc obowiązującą. Wszelkie państwowe sprawy Węgier będą przez własne prawa i własny rząd załatwiane, dla spraw zagranicznych winno być stworzone węgierskie ministerjum spraw zagranicznych. Wszelkie sprawy wojenne mają być przekazane ministrowi honwedów. Celem zakończenia związku z krajami reprezentowanymi w parlamencie austriackim obowiązuje się rząd do przedstawienia bezzwłocznie koniecznych praw.

Wniosek będzie postawiony na początku jutrzejszego posiedzenia.

Parlament niemiecki.

BERLIN, 18-go października. (B. K.). Posiedzenie parlamentu odbędzie się we wtorek 22 b. m.

Rumuńskie zebranie narodowe.

WIEDEŃ, 17 paźdz. (B.K.). Wieczorne dzienniki donoszą, że rumuńscy posłowie do austriackiej izby posłów, ukonstytuowali się dziś przed południem jako zebranie narodowe i wybrali na prezesa radę dworu Isopeseula Grecula.

Kronika polityczna.

Na zapytanie jakie stanowisko zajmuje Rada Regencyjna w sprawie usiłowań stronnictw politycznych do utworzenia Rady Narodowej, osoba, dobrze poinformowana o kierunku politycznym Rady Regencyjnej, odpowiedziała przedstawicielowi „Kurjera Warszawskiego”, co następuje:

„Rada Regencyjna uważa utworzenie Rady Narodowej w obecnej chwili przejściowej za bardzo pożądane. Rada Narodowa musi być zgromadzeniem doradczym, które powinno przedewszystkiem pomódz do jaknajszybszego zwołania Sejmu konstytucyjnego. W bieżących sprawach narodowych Rada Narodowa może służyć Radzie regencyjnej radą i pomocą. Rada Narodowa powinna być trójdzielnicową, jednak nie ciałem zbyt licznem, gdyż wtedy działalność Rady stałaby się ciężką i skomplikowaną. Należy pamiętać, że natura sytuacji obecnej wymaga decyzji szybkiej i czynów stanowczych. W każdym razie Rada Narodowa winna być wyrazem koncentracji polskiej myśli politycznej“.

Misja ks. Radziwiłła utworzenia gabinetu nie powiodła się. wobec tego zrzekł

W niedzielę dnia 20 października
przedstawienie popołudniowe
ceny niższe początek o godz. 4-ej
Targ na dziewczęta
operetka w 3 aktach Jacobi'ego.
Ewolucje. Tańce: Amerykański, ekscen-tryczny, marynarski.

Dwa występy Lody Rogińskiej
primadonny teatrów: Lwowskiego i Krakowskiego.
We wtorek d 22 paźdz. Rekordowa
Księżniczka Czardasza
operetka w 3 aktach E. Kalmana.
Tańce — Ewolucje.
W środę d. 23 paźdz. pierwszy raz
E W A
operetka w 3 aktach Fr. Lehara.

przeło powtórnie zwrócił się telegraficznie do przedstawicielstwa polskiego w Berlinie z poleceniem wdrożenia kroków o pozwolenie Piłsudskiemu na powrót do Warszawy.

Nie ma zawieszenia broni bez opróżnienia Poznania.

Korespondent „Daily News“ donosi, że Ameryka byłaby niezadowolona, gdyby zawieszenie broni doszło do skutku bez poprzedniego opróżnienia Poznania, tworzącego część Polski, a także Alzacji i Lotaryngji.

Niemcy muszą się cofnąć poza Ren.

„Nieuve Rot. Courant“ donosi, że jednym z warunków zawieszenia broni, jakie sformułowała koalicja, jest cofnięcie się wojsk niemieckich poza Ren i wydanie koalicji najważniejszych punktów strategicznych i przyczółków mostowych.

Piętnasty warunek pokojowy Wilsona.

„Westminster Gazette“ donosi, że Wilson dotychczasowy swój program uzupełnił jeszcze piętnastym punktem, który opiewa: Targi o pokój są niedopuszczalne. Przedewszystkiem muszą zaistnieć gwarancje co do powagi i szczerości propozycji.

Demonstracje w Berlinie.

Z Berlina donoszą: Wczoraj po południu tłum stworzony z 150.000 osób, poci oboję, usiłował przedostać się z Tiergartenu do parlamentu. Policja koło bramy brandenburskiej tłum odgodziła. Demonstranci wznosili okrzyki na cześć pokoju. Pod ambasadą rosyjską tłum zgłowiął owację. Pochód ruszył dalej. Wystąpił przeciw niemu silny oddział policji, która dobyła broni, — przyszło do starcia, przy którym było kilku rannych. Aresztowane liczne osoby cywilne i wojskowe.

„Nadejdzie godzina“...

„Berl. Tageblatt“ podaje sprawozdanie z zebrania postępowej partji ludowej w Kilonji. Przemawiał poseł Hoff, który między innemi wyrzekł następujące słowa: „Nadejdzie godzina, w której zostanie zdarta zasłona z tego, co się do dzisiejszego dnia stało, a naród niemiecki dowie się prawdy. Wtedy będzie wolno otwarcie mówić, a nawet będzie koniecznem postawić pod pręgierz tych, którzy wojnę do dzisiejszego dnia przedłużali, a naród niemiecki postawili w takim, jak jest obecnie położeniu“.

P. Hoff ma rację...

Usunięcie komendantów.

„Kurjer Poznański pisze: „Generalowie komenderujący zastępczych komend generalnych (Monaster) i II (Szczecin), v. Gavl i v. Vietinghoff Scheel ustąpią ze swych stanowisk z powodu znanego uporządkowania w stosunku przepisów o stanie oblężenia. A wrocławski generał językoznawca pozostaje w urzędzie“!

Jak wiadomo, komenda wrocławska zakazywała na górnym Ślązku polskich widowisk i pieśni, dowodząc, że Ślązacy nie mogą pretendować do języka polskiego, bo mówią jakoby odrębnym językiem „wasserpolnisch“.

Ameryka jeszcze ciągle się zbroi.

Z Waszyngtona donoszą: Departament artylerji domaga się od Izby podniesienia kredytu artylerji o 1100 milionów tak, aby każdej z 80 dywizji, znajdujących się we Francji, gdzie prawdopodobnie i na przyszły rok znajdować się będą, można dostarczyć więcej armat ciężkiego kalibru. W ten sposób podwyższono kredyty, przeznaczone na uzbrojenie wojska w odpowiednią artylerję do 3767 milionów dolarów.

Sensacje „Kurjerka”

„Ilustrowany Kurjer Codzienny“ podaje w ostatnich dniach między innemi „wiarogodnemi“ wiadomości, takie perły fantazji:

„Formowanie białej i czerwonej gwardji w Warszawie“

„Wojna Polski z Ukrainą“

„Skoropadzki wysyła trzy dywizje na chelmszczyznę“

„Wojska niemieckie w Radomiu“.

Miejmy nadzieję, że wszystkie te wiadomości są równie prawdziwe jak ostatnia! Swoją drogą w jakim celu bałamucić i denerwować w ten sposób, czytelników? Ano: „Kurjerek“ musi podawać wiadomości... niebylewałe!

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. Dziś: Jana Kantego. Jutro: Urszuli P. M.

Wschód słońca o godzinie 6.18. Zachód o godzinie 5.00.

Kronika miejska.

Radom, 19 października.

— Zebranie Związku Ziemian. Na zebraniu Związku Ziemian pow. Radomskiego i Kozienickiego w dn. 26 września r. b. odczytano okólniki filji Lubelskiej, przyczem wyjaśniono z nich ważniejsze punkty, następnie zaś omawiano różne sprawy dotyczące: nowootworzonego Oddziału Bankowego Związku Ziemian i jego działalności, urzędowych cen zboża, rekwizycji bydła i trzody chlewnej, rekwizycji i dostawy masła, nabywania przez członków w Spółce Rolnej Radomskiej i jej filjach węgla i smarów na cele młocki, wynagradzania służby folwarcznej i wreszcie na skutek listu J. hr. Lubienieckiej, omawianą była sprawa sprzedawania nauczycielom ludowym zboża po cenach maksymalnych na wyżywienie ich rodzin.

Zebraniu przewodniczył prezes oddziału p. M. Arkuszewski, który po skończonych obradach nad powyższemi sprawami, przedstawił w ogólnych zarysach ustawę Tow. Akc. odbudowy warsztatów rolnych „Ziemianin“ i na tem zebranie zamknął.

— Sprawozdanie ze znaczka na szpital św. Kazimierza w Radomiu. Dzień 13-ty października był dniem nader owocnym dla chętnych i dzielnych cór naszego Grodu, które podjęły się sprzedaż znaczka.

Tłumy ludu po mieście uwijające się dały kwestarkom pole do tej filantropijnej czynności. Zebrano kor. 3.075 hal. 12, rubli 10 kop. 18 i mar. 31 fen. 30.

Składając serdeczne dzięki naszym zacnym kwestarkom Zarząd szpitala za obowiązek poczytuje złożyć gorącą podziękę i dyrektowi Wł. Czarnieckiemu, który wraz z paniami: Józefowicową, Biegańską i p. Horskim, aby przyjąć z pomocą tej społecznej instytucji, sami zaofiarowali się sprzedawać znaczek i zebrali poważną kwotę,—nado złożyć jeszcze szczerze Bóg zapłać ofiarodawcom za nadesłane sumki: WW. PP. Wickenhagenowej za kor. 50, Czajkowskiej za kor. 6, Dębowskiej kor. 20, d-rowskiej Piątkowskiej kor. 20 i Niwińskiej kor. 17.

Kurator Józef Wojdacki.

Naczelny Lekarz Jan Olewiński.

— „Jednodniówka“. Dziś ukaze się w Radomiu „Jednodniówka Październikowa“, wydana przez p. Czesława Xawerego Jankowskiego. Część dochodu z niej przeznaczona jest na Kasę Samopomocy Nauczycielstwa Polskich Szkół początkowych w Radomiu.

— Publiczne zebranie. W dniu dzisiejszym, t. j. 19 b. m. o godz. 12 i pół po południu w sali Ligi Kobiet odbyło się zebranie publiczne na temat „Obecna sytuacja polityczna“.

Pani Róży Mittelsztetdowej

wyrazi głębokiego współczucia, z powodu śmierci siostrzeńca, składając nauczycielki szkoły „Szerzenia Oświaty i Kultury“.

== Wyjazd ochotników. W dniu jutrzejszym, t. j. 20 b. m. w godzinach rannych spodziewany jest wyjazd pierwszej partii ochotników, radomiaków, wstępujących do armii polskiej. Skierują się oni początkowo do Kiele, jako punktu koncentracyjnego dla ochotników z okupacji austriackiej, następnie zaś z Kiele wysłani będą do Warszawy i tam odpowiednio umieszczani.

== Chleb. Wydział Apropowizacyjny, wobec strejku piekarzy, wydawać nadal będzie ludności zamiast chleba mąkę chlebową, w sklepach mącznych dzielnicowych, na odnośne kupony chlebowe, w ilościach odpowiadających tymże kuponom.

O ile kto z ludności nie będzie mógł wypiekać sobie chleba w domu, może wypiekać takowy w następujących piekarniach: 1) Wydziału Apropowizacyjnego, ul. Szeroka 13; 2) Związku Robotników Polaków, Wysoka 15 i 3) Stow. Robotników Chrześcijań. Trawna 3.

== Znalezione damski bucik, jest do odebrania za udowodnieniem u p. Józefa Barańskiego, ul. Spacerowa 12.

== Złodzieje też pracują. Podczas pożaru przy ul. Rwańskiej, niewiadomi złoczyńcy unieśli różnej garderoby wyrzuczonej z mieszkania wdowy Pomeranc-Kozikowej na sumę około 600 kor, zaś jej sublokatorce bielizny na 300 kor.

== Kradzież: Dnia 11 b. m. z mieszkania p. Tarnowskiego, na przedmieściu Młodzianowie pod № 18, skradziono bieliznę na 7.000 kor. i portfel z 13.000 koron.

— Dnia 14 b. m. ze stodoły p. F. Czarneckiego na Młodzianowie, skradziono żyta, prosa i lnu na 700 kor.

— Z dnia 15 na 16 w nocy właścicielowi kuźni p. W. Kucharskiemu, zamieszkałemu przy ul. Lubelskiej Górki № 7, skradziono dwukółowy wózek wartości 500 kor.

— Dnia 7 b. m. właściciele pracowni sukien damskich p. S. Tryczyńskiej, zamieszkałej przy ul. Lubelskiej № 30, skradziono bieliznę ze strychu na sumę 900 koron.

— Z dnia 14 na 15 w nocy ze sklepu M. Haftarczyka przy ul. Małej pod № 1, usiłowano skraść odzież męską na sumę 5.000 kor. Zauważeni jednak w czasie złodziejskiego zbiegali, pozostawiając zdobytych w sieni sąsiedniego domu.

Za sceny i estrady

Z teatru.

Dzisiaj popołudniowe przedstawienie, na które złoży się operetka „Targ na dziewczętą”, urozmaicona popisami baletowymi z pp. Popielewską i Piotrowskim na czele, rozpocznie się punktualnie o godzinie 4-ej po południu. Ceny miejsc na to przedstawienie zniżone.

„Księżniczka czardasza” ukaże się po raz ostatni na wtorkowym przedstawieniu z p. Rogińską.

„Sprzedana narzeczona”, opera buffo Smetany, daną będzie na benefit choru na przedstawienie czwartkowe. Próby ze „Sprzedanej narzeczonej” odbywają się w pełni. W akcie 2 daną będzie polka czeska i w 3 podczas przedstawienia cyrkowe nowe międzynarodowe tańce.

Występy Junoszy-Stępowskiego.

Dziś „Walc”, jutro „Niewierna”—dwie sztuki, w których Kazimierz Junosza-Stępowski święci prawdziwe tryumfy, to też umyślnie wybrał dwie perły ze swego olbrzymiego repertuaru, aby po wyjeździe pozostał długo w naszej pamięci. Będą to ostatnie dwa występy tego znakomitego artysty. Publiczność jest proszona o punktualne przybywanie.

Z ZIEMI RADOMSKIEJ.

(Wieści i Korespondencje).

Z Iłży.

(Kores. własna „Głosu Radom.”).

Na skutek manifestu Rady Regencyjnej z dnia 7 b. m. mieszkańcy Iłży, zebrani w dniu 11 b. m. wieczorem w lokalu miejscowej Kasy pożyczkowej - oszczędnościowej chrześcijańskiej, wybrali z pośród siebie Tymczasowy Iłżecki Komitet Powiatowy, który forsownie pracuje nad utworzeniem władz powiatowych polskich. W tym celu ów Komitet organizuje dnia 20 b. m. o godz. 2 po południu zjazd delegatów wszystkich gmin, którego zadaniem będzie reorganizacja sejmiku powiatowego na szerokich zasadach demokratycznych, wyłonienie z siebie Tymczasowego Zarządu Powiatowego i wysłanie 3-ech delegatów do Warszawy.

Kącik humorystyczny.

O niektórych wielkich wodzach można powiedzieć, że są jak słońce, bowiem wschodzą na wschodzie, a zachodzą—na zachodzie. („Szczutek”).

ODPOWIEDŹ.

Zarząd Tow. Spółdz. Potrzeb Szkolnych w Radomiu nie myśli przeczyć iżby p. J. Pac nie miał słuszności, w sprawie drożyzny podręczników szkolnych („Głos Radomski” z dn. 12 b. m. № 214); w czasie wojny wszystko zdrożało.

Mogło się zdarzyć, iż nawet w sklepie Tow. sprzedano tę lub ową książkę drożej, aniżeli w innych księgarniach. Towarz. założyło sklep—jak wiadomo p. Pacowi—w końcu sierpnia roku zeszłego, a więc nie może posiadać zapasów przedwojennych, tanich. Książka, sprowadzona w czerwcu, za którą bierzemy 4 korony, świeżo ponownie sprowadzona kosztuje nas kor. 6.

Ze w sklepie Potrzeb Szkolnych ceny na ogół są niższe, przekonywa nas usiłowanie wykupu towarów nawet przy pomocy podstawianych dzieci.

Zebranie ogólne Towarz. w dn. 6 b. m. wyznaczyło z czystego zysku, za rok ubiegły 1917/19 6 proc. na dywidendę od zakupów.

Gdy weźmiemy to pod uwagę, to może wypadnie, iż książka, za którą drożej zapłacono, jest w rezultacie tańszą, aniżeli w innym sklepie.

Zarząd Towarzystwa Spółdzielczego Potrzeb Szkolnych w Radomiu.
Radom, 16 października 1918 r.

Z POLSKI I ŚWIATA.

+ Napad rabunkowy na dzieci. Dnia 10 b. m. około godz. 8 wieczorem 4-ech uzbrojonych bandytów na drodze z Przyszyka do Radomia napadło na dzieci powracające ze szkoły żydowskiej i pobiło je żelaznymi prętami. Zrabowano 1.000 koron, 1.200 koron drobnej monety, 3 złote kółeczki, 2 srebrne zegarki.

Jadący z Radomia żandarm polowy natknął się na bandytów i rozpoczęła się obustronna strzelanina. Bandyci strzelając cofnęli się do lasu. Nie raniono nikogo.

OFIARY

złożone w Administr. „Głosu Radomskiego”

Cheąc przyjść z pomocą braciom naszym, cierpiącym nędzę z powodu braku pracy, Stanisława i Helena Krzyżkiewiczówny składają koron 100, na utworze-

nie funduszu do prowadzenia robót publicznych,—przyskakując i nadal zasilać datkami fundusz na ten cel składany.

**Pamiętajcie o Podlasiu
i Chełmszczyźnie!**

Krajowe Biuro leśne w Warszawie

zawiadamia, że z dniem dzisiejszym otwiera własny oddział pod fachowym kierownictwem w RADOMIU tymczasowo w lokalu II Wzajemnego Kredytu (przy ul. Szerokiej № 1 róg placu 3-go Maja) i załatwia wszelkie czynności w zakresie leśnictwa i przemysłu leśnego wchodzące, jako to: PLANY GOSP. LEŚNYCH, POMIARY, MELJORACJE, SZACUNKI, INSPEKCJE, NADROŻY, POSADY, KUPNO I SPRZEDAŻ NASION DRZEWOSTANÓW, INSTALACJE TARTAKÓW, WYŁUSZCZARNI NASION,—dostarcza MASZYN I NARZĘDZI pomocniczych w lesie i szkółce i t. p.

1112—3

BIURO

pośrednictwa kupna i sprzedaży

„W. Karczewski i S-ka”

w Radomiu, plac 3 Maja № 5.

MA DO SPRZEDANIA:

Dom murowany z placem około 4 tysięcy łokci na jednej z pierwszorzędnych ulic w Radomiu. Cena do 300.000 tysięcy rubli.

Domy i place różnej wielkości.

Brylanty (para kółczyków) 4 i pół kor.

POSZUKUJE

Kupna i dzierżawy mniejszych i większych majątków ziemskich.

968—7

AKUSZERKA

JANINA PIETRZYK

przyjmuje zamówienia, udziela porad, dyskrecja zapewniona, Skaryszewska 3.

846—0

Dom Bankowy

B= J. i M. CEMACH
Radom, Lubelska 33 (dom własny).

Załatwia wszelkie operacje bankowe.

**Koncesjonowany Kantor
Wymiany**

Lubelska 25

kupuje i sprzedaje korony, marki, ruble, monety złote i srebrne. Wymiana skuteczna się na najdogodniejszych warunkach. Kantor czynny codziennie od 8-ej rano do 8-ej wiecz. bez przerwy.

956—1

Puder „Szarotka”

z kwiatów Tatrzańskich, niezrównany proszek do mycia głowy. Sprzedaż hurtowa i detaliczna w zakładzie Fryzjerskim Braci ZUBRZYCKICH, Lubelska № 30.

884—1

Radomskie Biuro Techniczno-Budowlane

Inżynierów i Architektów.

Radom, pl. 3-go Maja 2.

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

Tekturę smołowcową, Cement, Wapno, Gwoździe, Rury wodociągowe i kanalizacyjne, Łączniki do rur, Lampki elektryczne.

Redaktor: Henryk Niedzwiedzki.

Druk „J. K. Trzebiński”—Radom.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

Wydawnictwo Gazety: „Głos Radomski”.

Projekty, kosztorysy. Przedsiębiorstwa budowlane. Sprzedaż: cementu, papy, smołowca, gwoździ, przyborów kuchennych, piecowych i t.p.

Radomska Fabryka smarów

WŁAŚCICIELE

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński „STEMAR”

BIURO SPRZEDAŻY: Radom — Plac 3-go Maja № 1.

POLECA: Oleje maszynowe i cylindrowe.

Smary do osi, trybów, smar do lin stalowych i konopnych.

Tłuszcz „Tovote’a, Dzgiecie i t. p.

ELEKTRYCZNE

Urządzenia instalacji oświetlenia i przenoszenia siły: w warsztatach, biurach, fabrykach i mieszkaniach po cenach przystępnych.

M. Giermakowski

ul. Skaryszewska № 16.

Wyrób kasetek i kłódek

982—3

Piwiarnia

do sprzedania z urządzeniem bilaradowym, Skaryszewska № 17.

1094—1

Restauracja

do sprzedania. Wiadomość w Administracji „Głosu”.

1108—2

Handlowe sady i parki rysuje, zakłada i oczyszcza, udziela wskazówek ogrodniczych T. K. Czerwiński, Techniczne biuro ogrodnicze, Radom, Lubelska 59, ofietyna.

1004—6

Lekcje francuskiego i literatury oraz korekty i repetycji i przygotowanie do zdania egzaminu z 4-ech klas niższych. 40 koron miesięcznie. Wiadomość w Administracji „Głosu”.

1031—1

Uczeń początkujący lub z małą praktyką potrzebny do apteki Smagłowskiego w Jędrzejowie od 1-go listopada.

1089—2

Sekretarka potrzebna do biura technicznego. Oferty z podaniem posiadanego wykształcenia i żądanej wynagrodzenia: Końskie, Skrzynka pocztowa 9.

1105—2

Podaptekarz jest potrzebny do apteki w Przytyku od 1-go listopada.

1101—5

Poszukuje służby leśnej za gajowego lub karpowego do dworu. Adres: gmina Jedlnia, wieś Stoki, Stanisław Wróblewski.

1091-3

Majątek ziemski 55 włók ornych, łąk, bogactwa tego torfu blisko szosy, kolei, miasta, do zamiany na mniejszy z dopłatą. Wiadomość: Końskie, skrzynka pocztowa 9.

1104—4

Buraki ówilkowe 8 koron pud sprzedaje Kozłowski, ulica Koszarowa № 1.

1116—3

Potrzebna zdolna pracza zaraz, pralnia plac 3-go Maja.

1115—3

Piwiarnię z mieszkaniem do odstąpienia zaraz. Kozienicka 35.

1114-1

Zgubiono legitymację na nazwisko Stanisława Urbanińskiego wydaną przez Mag. Rad. dn. 4/12 1917 r. za № 13107.

1113—1